

te leveren tegen de aanneming van dit wets-ontwerp. Primitief was er eene dading van f 12,000 voorgeslagen; maar die som was te groot voor de geïnteresseerden om daarover in onderhandeling te kunnen treden. De zaak heeft dus vier of vijf jaren getraineerd en alleen door de inwilliging van den laatstvoorigen Minister van Finantien is de primitive som op f 6000 verminderd, welke wel geacht kan worden de waarde uit te maken, die deze schorren thans voor het Rijk bezitten.

Ik heb gemeend dit in het midden te moeten brengen, tot nadere toelichting van hetgeen zoo even door Zijne Excellentie den Minister van Finantien omtrent dit onderwerp aan de Kamer is medegedeeld.

De beraadslaging wordt gesloten en het wets-ontwerp tot goedkeuring eener dading over gronden in het voormalig kanaal van Welzingen, aan eene stemming onderworpen, met algemeene (31) stemmen aangenomen.

II. De WETS-ONTWERPEN HOUDENDE BEKRACHTIGING VAN PROVINCIALE BELASTINGEN in Gelderland, Noordbrabant, Zuidholland, Noordholland, Zeeland (2), Utrecht, Friesland, Groningen en Drenthe,

Deze worden achtereenvolgens, zonder beraadslaging, met algemeene (de zes eerste met 31 en de vier laatste met 32) stemmen aangenomen.

III. Het WETS-ONTWERP TOT WIJZIGING VAN HOOFDSTUK IV DER STAATSBEGROOTING VOOR 1857.

De beraadslaging wordt daarover geopend.

De heer **Boot**, Minister van Justitie: In het Verslag der Commissie van Rapporteurs over dit wets-ontwerp is de vraag gedaan, om eene opgave te bekomen van de hooggroothed der kosten, welke op de begrooting van het Departement van Finantien worden uitgetrokken wegens aanmaningen tot betaling, zoo van boeten en kosten beide, door verschillende wetten voorgeschreven, welke ten verzoeken van de ontvangers der registratie geschieden.

In antwoord op die vraag heb ik de eer mede te deelen, dat op het IXde hoofdstuk B (*Departement van Finantien*) der Staatsbegrooting voor de dienst van 1859 onder onder-artikel 43, en op de loopende dienst van 1858 onder onder-artikel 46 is uitgetrokken eene som van f 13,000 voor de hier bedoelde kosten van aanmaningen. De kosten der aanmaningen, krachtens art. 47 der wet op de jagt en visscherij, worden voor dit loopende jaar geraamd op eene som van f 7080, en de kosten der aanmaningen krachtens art. 259 der gemeentewet, op eene som van f 3670.

Bij de ramingen voor het volgende dienstjaar is berekend, dat die beide posten zouden bedragen f 4550, voor zooveel betreft de jagt en visscherij, en f 5440 voor zooveel betreft de door de gemeentewet voorgeschreven aanmaningen. Die, welke volgens andere wetten geschieden, zijn niet veelvuldigen de kosten daarvan dus gering.

De beraadslaging wordt gesloten en het wets-ontwerp tot wijziging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1857, aan eene stemming onderworpen, met algemeene (32) stemmen aangenomen.

IV. Het WETS-ONTWERP TOT VASTSTELLING DER BEGROOTING WEGENS DEN ARBEID DER GEVANGENEN OVER 1859.

De beraadslaging wordt daarover geopend.

De heer **Boot**, Minister van Justitie: Blijkens het Verslag

van de Commissie van Rapporteurs is de vraag tot de Regering gerigt, welke verhouding er bestaat tusschen de verdiensten van den arbeid van de cellulair en van de niet-cellulair opgesloten gevangenen? Een bepaald antwoord op die vraag kan ik niet geven. De werkloonen van de gevangenen worden berekend naar een algemeen tarief van arbeidsloonen, dat door den Minister van Justitie is vastgesteld. Het laatste tarief (want het wordt van tijd tot tijd gewijzigd) is van 31 December 1849; doch daarbij is geen verschil gemaakt voor de cellulair en de niet-cellulair opgesloten. Van de verdiende werkloonen der gevangenen, die zich bevinden in de huizen van verzekering, wordt slechts $\frac{3}{10}$ afgehouden voor den Staat. Bij de tot tuchthuisstraf veroordeelden is hetgeen ten hunnen voordeele blijft, minder. De cellulair gevangenen zijn tot nog toe gerangschikt onder de categorie der huizen van verzekering; zoodat van de arbeidsloonen der cellulair gevangenen $\frac{3}{10}$ wordt afgehouden, terwijl $\frac{7}{10}$ hun eigendom blijft. Maar juist omdat de bestaande cellulair gevangenen nog gerekend worden te behooren tot de huizen van verzekering, bestaat de arbeid in die gestichten voornamelijk in het spinnen van vlas voor het fabriekwezen in de groote strafgevangenen. Daar het loon bij de taak of per pond gesponnen garen geregeld wordt, hangt alles af van den meerderen of minderen ijver en ook van de grover of fijner soorten van gesponnen garen; en daarvoor kan de verhouding tusschen de verdiensten van een geëvenredigd getal cellulair en andere gevangenen over een zelfde tijdvak niet wel worden aangegeven.

Men heeft in den laatsten tijd getracht en houdt er bij voortduring de aandacht op gevestigd, om ook aan degenen, die een handwerk verstaan, gelegenheid te geven om ander werk te verrigten dan juist het spinnen van vlas. Dit wordt zooveel mogelijk bevorderd en het is aan de verschillende commissien van administratie overgelaten om de producten van dien arbeid af te zetten aan particulieren, en ook in dat geval wordt van de verdiende arbeidsloonen $\frac{7}{10}$ overgelaten aan de cellulair gevangenen.

De beraadslaging wordt gesloten en het wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1859, in stemming gebragt, met algemeene (32) stemmen aangenomen.

Daarna wordt de Vergadering gescheiden.

AANWIJZING der veranderingen in het Gewijzigd Ontwerp van Wet (n°. 144) tot vaststelling van het Xde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1850.

IVde AFDEELING.

Artikel 13 (*Remonte*). Het uitgetrokken cijfer verminderd met f 43,400, en aldus gesteld op f 98,000.

XIId AFDEELING.

Verschillende uitgaven.

Artikel 31. Aldus veranderd:

» Kosten wegens vestiging en onderhoud van militaire huisgezinnen in de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid of in » andere inrigtingen f 38,016.20."

Door de vermindering van artikel 13 wordt het bedrag van het hoofdstuk f 11,356,600 (elf millioen drie honderd zes en vijftig duizend zes honderd gulden).